

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs IX [i. e. VIII]. De tempore Electionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

publicè; & hinc esse irritam, siue de cetero fiat in locis occultis, siue in publico & consueto. Pass. num. 19. & 23.

5. Respondeo quintò: eam magis propriè in iure dici, & reprobari electionem clandestinam, quæ ita secretò custoditur ab electoribus, ut minime Clero, populo, aut communitati publicetur. *c. quia propter. h. r. Gl. ibid. v. clandestinas. Biax. p. 3. s. 37. Pass. num. 21.* Verum etsi jus electionem in hoc sensu clandestinam reprobet, & præcipiat electionem publicari, ubi ea tamen non publicatur, nisi aliunde vitium habeat, neque est iure irrita, neque irritanda (licet clandestinitas hæc sit tollenda ante confirmationem, ad quod sufficere, si confirmator ipse electionem publicet, nec ad actum confirmationis procedat, nisi citatis vel monitis interesse habentibus in confirmatione; cum enim per electionem legitime factam sit acquisitum jus electo, ipso hoc suo iure non est privandus sine sua culpa. Lavor. c. 19. num. 93. Pass. num. 23. citans Innoc. & Jo. And. contra Abb. Hostiens. Gl. in c. unicam, ut Eccles. benef. & alios, quorum tamen plures, dum docent clandestinam electionem esse irritam, intelligunt illam, quæ non est collegialiter facta; sed privatim & divisim per privatas subscriptiones & suffragia, & occulta conventicula. Barb. ad cap. licet. 8. q. 1. apud Pass. num. 23. qui etiam num. 25. observat ipsam quoque electionem communem, quæ publicato scrutinio fit ab uno nomine totius Capituli, dici etiam publicationem electionis, & hanc indubitato esse de substantia, & forma electionis, adeoque absque ea electionem esse iure ipso nullam; scèdus verò illam publicationem, quæ post priorem illam factam sit extra Capitulum Clero, populo vel conventui.

6. Respondeo denique: sed neque hæc posterior publicatio electionis ita est necessaria, seu præcepta fieri, ut ex necessitate aliqua, v. g. ad vitandum grave scandalum non liceat eam differre, usque dum confirmator vel alius quidam competens Superior admoneri possit, ut iuxta ejus consilium & mandatum vel publicari, vel magis abscondi ad tempus possit. ita ferè Pass. num. 30.

PARAGRAPHVS VIII.

De tempore Electionis.

Questio 324. Num, Ecclesiâ necdum viduatâ sponso seu Prelato suo, eligi possit successor, aut saltem institui tractatus de eo eligendo?

1. Respondeo ad primum negativè cum communi & certa. *c. bona. 36. & c. quia propter. h. r.*

2. Respondeo ad secundum: tractatum collegialem, & canonicum Ecclesiâ nondum viduatâ habitum de novo prelato ei providendo, vel aliquo spectante ad electionem esse nullum, etiam si infirmitas prelato sit planè desperata. *cit. c. bona. ibidem. Abb. num. 2. Biax. p. 3. c. 3. num. 1. Pass. c. 13. num. 9.* Ipsa quoque citatio facta vivente prelato nulla est, ita, ut immediatè etiam post mortuo prelato, ea nunquam convalescat, sed opus sit novâ citatione. *c. bona. Pass. num. 11.* Quinimo ipsa post talem tractatum subsecuta dein electio, mortuo jam prelato, etiam non sit irrita, est tamen irritanda. Abb. & Biax.

ll. cit. Pass. num. 10. Quod tamen etiam intelligendum non est de ea electione, quæ non eligitur is, pro quo tractatum ante mortem prelato, sed alius, vel quæ non habetur in vi alicujus conclusi in illo tractatu. *Biax. & Pass. ibidem.* Item intelligendum non est de tractatu merè consultivo, & nullius spectantis ad electionem definitivo; talem enim tractatum nequidem prohibitum esse, tenent Abb. *loc. cit. num. 12. Biax. num. 2. Laym. de electione. c. 4. q. 13.* Quamvis dicat Pass. num. 12. negari non posse, esse aliquam inhonestatem, vivente adhuc Prelato, tractare collegialiter de successore, etiam nihil deliberando, si non sit aliqua necessitas.

Questio 325. A quo momento vacare censetur Prelatura?

1. Respondeo primò in genere: duobus modis viduari & vacare Ecclesiam, nempe per mortem naturalem, & moralem (dum nimirum Prelatus sit professus in Religione) & per absolutionem Superioris, ubi ea notificata est; ad hæc enim reducitur quoque modus ille vacationis, dum, ubi prelatura temporales sunt, ea vacant tempore, quo Prelatus complet officium; nam & tunc Prelatus à jure manet absolutus. Et licet dicatur Ecclesia viduari modo triplici, adhuc in vivis existente Prelato, juxta *c. inter corporalia. de translatione Episcoporum.* nimirum per translationem illius ad aliam Ecclesiam, per ejus cessionem, & depositionem; vacat tamen quamprimum, & non ante, quam unusquisque harum modorum completus est per absolutionem.

2. Sic completur translatio Episcopi alteriusve Prelati, dum hic volens transfertur, vel etiam dum hic non volens transfertur (scilicet in eo casu, ubi Superior potest Prelatum etiam invitum de una ad aliam Prelaturam transferre) ab eo puncto temporis, quo absolvitur à priore prelatura per Superiorem, v. g. Episcopus in Consistorio Sanctitatis suæ, etiam ante expeditionem literarum Apostolicarum, vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, ita ut, ubi hujus absolutionis notitiam habuerit Episcopus, etiam ex testimonio, seu documento secretarii sacri Collegii, illic teneatur abstinere ab exercitio ordinariæ jurisdictionis, eaque transeat in Capitulum, tanquam sede vacante, juxta declarationem S. Congregationis Card. negotiis Episcoporum præpositæ, quàm dictis verbis recitat Barb. ad c. 1. de translatis Episcoporum, num. 5.

3. Aliàs verò dum prelatus non deserit volens priorem Ecclesiam, absolviturque non nisi sub conditione futuri consensûs illius, ab eo puncto, quo post absolutionem in eam consentit. Similiter completur depositio ab eo tempore, quo Superior prelatum in poenam absolvit à prelatura, seu deponit, aut depositum declarat, ita tamen, ut, ubi iusta appellatio locum habet, effectus hic depositionis, scilicet vacatio suspendatur, donec sententia transeat in judicatum. *Pass. cit. c. 13. num. 4. & 5.* Quin etiam ut, si depositus à Papa ab eodem dein restituatur ante factam electionem novi successoris, hæc subsecuta sit nulla; quia facta sede non vacante, si tamen restituatur post factam electionem, hæc valida sit, & non cassanda; quia facta legitime sede vacante, nisi tamen in restitutione appolita clausula decreti irritantis: etiam de præterito, quidquid in contrarium jam factum est; vi enim illius plenitudine potestatis tunc Papa factam electionem,

nem, aliàs legitimam; & validam annulat. Abb. ad c. innotuit. de elect. num. 22. ibidem Innoc. num. 5. Host. num. 21. Butrio num. 43. & alii, quos citat & sequitur Pass. num. 6. cit. c. 13.

4. Denique pari modo completur cessio, & Prælatus definit esse Prælatus non nisi per absolutionem à prælatura. Parif. de resign. l. 1. q. 12. nu. 11. Tamb. d. 5. q. 7. n. 3. citans Riccium, Pass. n. 7. ubi autem hæc acceptatio renunciationis intercessit, non est, re etiam adhuc aliàs integrâ, in potestate resignantis de beneplacito acceptantis remanere in eadem prælatura: Et si is eam iterum immediatè possit resignanti conferre, seu restituere, ubi ea electiva non est, vel ejus collatio non spectat ad alium ab acceptante. Pass. n. 8. contra Donat. p. 3. t. 3. q. 15.

Questio 326. Quando incipiat tempus electoribus à jure statutum ad eligendum?

Respondeo: non à momento, quo incipit vacare prælatura, sed quo hæc vacantia innotescit. c. quia diversitatem. de concess. prab. c. licet. de suppl. negl. prel. ibi. Innoc. Abb. Tamb. loc. cit. num. 4. Garc. loc. cit. num. 15. Iavor. loc. cit. num. 12. Pass. loc. cit. num. 16. Azor. p. 2. l. 6. c. 26. q. 10. &c. aut innotescere potest ac debet. Pass. num. 17. ita ut, licet in casu devolutionis prætensâ à Superiore, ad eum spectaret probare noticiam, sufficere probare, eos potuisse habere noticiam, & ab eo tempore intra terminum non elegisse. Pax Jord. l. 10. cit. 12. num. 24. Pass. num. 18. Undecunque demum hæc notitia habeatur; neque enim requiritur intimari Electoribus seu ecclesiæ mortem vel absolutionem prælati sui, ut vult Donatus; neque ex hac intimatione facta per Superiorem, aut ex publico v. g. Secretarii, Superioris, similisve testimonio procedens notitia juridica, ut vult Castel. sed sufficit notitia certa, undecunque hausta, ita ut in casu litis & contentionis, ubi consiterit electores habuisse, aut habere potuisse, si voluissent, certam noticiam absolutionis prælati, privantur electione, si intra tempus statutum, ab ea notitia mensurandum, non elegerint. Quamvis tamen, quia electores scire non tenentur, an eorum prælatus absolutus fuerit à Superiore, & vel hinc præsumi potest iusta in iis ignorantia istius absolutionis, ad vitandas lites opus erit intimatione, vel aliâ aliquâ notitiâ juridicâ. vide pass. num. 17.

Questio 327. Num ante sepulturam Prælati defuncti fieri possit electio successoris?

Respondeo primò: fieri potest ex rationabili causa, ut si ex dilatione immineret grave periculum Ecclesiæ, ejusque immunitati, v. g. ex violentia Principis alicujus. Barb. ad c. bona. de elect. n. 2. Mirand. tom. 2. q. 23. a. 10. Pass. num. 14. citans Rodriq. Castel. & Donat.

2. Respondeo secundò: etsi cessante gravi causâ, honestatis & æquitatis sit, non statim à morte insepulto adhuc Prælato fieri electionem, id tamen de præcepto non est, ita ut tunc facta electio ex eo præcisè cassanda sit. Gl. in cit. c. bona. v. tractatum. ibid. Abb. num. 11. & alii. Barb. & Mirand. ll. cit. Pass. num. 13. Tamb. d. 5. q. 7. num. 2. Lavor. c. 18. num. 20. Biax. p. 3. c. 2. & alii plures contra Hostiens. Garciam. p. 10. c. 2. n. 39. Majol. Rodriq. ab eo citatos, censentes c. bona. 36. de elect. & c. nullus. dist. 79. non tantum honestatem, sed & præceptum de hoc continere, & hinc talem electionem cassandam.

P. Leuren. Fori Benef. Tom. II.

Questio 328. Quantum temporis habeant Electores à jure præfixum ad eligendum?

Respondeo: quid sit de jure speciali, specialibusque statutis & dispositionibus in hoc sæpe diversissimis Collegiorum aliquorum, maximeque Religiosorum Ordinum, innixis bullis & privilegiis apostolicis iis concessis, quæ attendenda & observanda erunt. Rodriq. tom. 2. q. 57. a. 13. Mirand. loc. cit. Sigifin. dub. 16. num. 2. &c. (quamvis etiam electiones Provincialium, multòque magis Generalium totius Ordinis ex eo non comprehendendi c. ne pro defectu. dicat Pass. num. 36. quòd provincia regularis non sit Ecclesia singularis, sed Congregatio Ecclesiarum, mortuòque prælato talis Congregationis Ecclesiarum, singulæ adhuc sponsum retineant, nec patiantur illud detrimentum viduitatis, quòd aliæ singulares Ecclesiæ suo sponso viduatæ; neque sit eadem facilitas tam brevi congregandi tot Electores diffitos) de jure communi sunt tres menses, tam quoad electionem prælatorum secularium in Cathedralibus, quam Regularium. c. ne pro defectu. de elect. Quoad alias verò dignitates in Collegiatis, & beneficia, sive electiva sint, sive collativa, sex menses, intra quos de iis vacantibus providere debent, ad quos spectat, c. nulla. de concess. prab. c. licet. de suppl. negl. prel. & Clem. 1. tit. eod. In his enim minor est necessitas, & minus periculum ex diuturna vacantia, quàm in Cathedralibus, utpote quibus, uti in illis, non est adjuncta jurisdictio in Clericos. Pirh. de elect. num. 243. qui nihilominus num. seq. citans Laym. de elect. q. 33. num. 2. Imol. & Abb. ad c. ne pro defectu. ait, valde probabile esse, ob adequatam rationis identitatem comprehendi quoque constitutione illa c. ne pro def. quoad trimestre tantum concessum ad eligendum, Ecclesiarum collegiatarum prælatos, qui & ipsi generalem ac ordinariam jurisditionem exercent ex speciali jure in Clericos suæ Ecclesiæ. Præsertim si sint exempti ab Episcopo seu Ordinario; eò quòd, licet dicta constitutio sit correctoria anteriorum canonum, provisioni Ecclesiarum non Cathedralium concedentium sex menses, cap. 2. de concess. prab. videaturque poenalis; censeri tamen potius debeat favorabilis; utpote cujus intentio est, occurrere periculis animarum, & Ecclesiarum indemnitati. Porro computandi hi menses sunt, non ut unicuique tribuantur 31. dies, ut vult Host. in c. licet. de suppl. negl. prel. sed prout occurrunt in Calendario, v. g. dum tempus præfixum inchoatur prima Januarii, duret usque ad primam Aprilis inclusivè; idque, etiamsi is annus sit bissextilis. Bald. in cit. c. ne pro def. num. 3. Abb. in cit. c. licet. q. 33. l. 2. de matrim. d. 24. num. 15. Garc. loc. cit. num. 42. citans Roch. Boërium, Lambert. & c. Peyr. tom. 3. c. 9. num. 17. Pass. num. 25. Paxjord. lib. 10. r. 12. num. 30. Item computandi sunt hi menses de momento ad momentum, v. g. si notitia vacantia incipit primâ Januarii, horâ duodecimâ, trimestre terminetur horâ undecimâ mensis Aprilis. Garc. p. 10. cap. 1. num. 20. Peyr. c. 13. num. 4. Paxjord. num. 31. Pass. loc. cit.

Questio 329. An, & qualiter impeditis hoc tempus currat?

Respondeo primò: si impedimentum tollere nequeant electores, non currit illis tempus, c. quia diversitatem. de concess. prab. Gl. Abb. Barb.

M

in c. his quibus. h. t. Garc. loc. cit. num. 17. citans Selv. de benef. Rebuff. Mandof. Verumque id est, etiam si ob propriam culpam in illud inciderint, modò tamen (dum illud impedimentum per eos intollibile, tollibile tamen est ad eorum instantiam per alium; v. g. quia à censura absolvere potest) in mora non sint, quò minus impedimentum illud tollatur per alium, v. g. negligendo petere absolutionem à censura; currit enim aliàs illis tempus à tempore hujus moræ seu negligentia commissa. cit. c. quia diversitatem. Quinimò non currit tempus, etsi electores tollere possint, non tamen debeant impedimentum; v. g. dum Superior præcepit Electoribus, ne eligant, priusquam ipse eos admonuerit (secus est, si justè solum ordinavit, ne sine ejus petita licentia eligant; hanc enim petere possunt ac debent) licet enim tunc electores possent follicitare Superiorem, ut eos admoveat habendæ electionis, ad hoc tamen non tenentur. Pass. cit. c. 13. n. 23.

2. Respondeo secundò: dum impedimentum est temporale, durans tantum per dies aliquot, sive incidat in principio, sive in medio, sive in fine temporis præfixi ad eligendum, hi dies impediti & inutiliter subducendi sunt à tempore præfixo, quod non est nisi dierum utilium, conscientium tres menses, qui dies utiles omnes conjungendi sunt, diebus illis inutilibus expunctis, quasi non fuissent. Pass. num. 24. ex Bald. ad c. ne pro defectu. h. t. v. g. dum excommunicatus impendit 24. dies, ut absolveretur ab excommunicatione (habendi enim sunt hi dies pro diebus justis impediti, & involuntarii. cit. c. quia diversitatem, de concess. præb. Pass. num. 26. Garc. loc. cit. c. 2. num. 18. Paxjard. loc. cit. num. 27.) vel per sex septimanas litigârunt electores (est enim & illud tempus justis impediti. Garc. cit. c. 2. num. 19. citans Rebuff. Lambert. & alios) hi inquam 24. dies, vel sex septimanae junctæ à diebus utilibus trimestri toti superaddendæ sunt; v. g. si trimestre ceperit primâ Januarii, jam duret ad vigesimam quartam Aprilis. Porrò dum electores allegant impedimentum, onus probandi illud, uti & quòd diligentiam ad removendum illud adhibuerint, & removere non potuerint, incumbit illis. Felin. in cap. ex transmissa. de rescript. Garc. loc. cit. num. 24. Anell. ad Abb. c. fin. de elect. Pass. num. 28.

Quæstio 330. Num si imminente termino, seu ultimâ die temporis ad eligendum præfixi, major pars Capituli renuat eligere, adeoque jus eligendi sit penes partem minorem, ut constat ex dictis supra, minor pars teneatur expectare majorem partem usque post prandium istius diei?

Respondeo: vocandis legitime vocatis (posito quòd vocati non sint pro hora pomeridiana) si major pars non venit manè, minor pars non tenetur expectare ultra horam solitam, nempe matutinam, in qua secundum jura habenda est electio. Secus tamen est, ubi major pars venit manè ad Capitulum, sed negat, se velle tunc eligere, aut post adventum recedit, animo eligendi post prandium, de hoc se explicans: vel etiam si recedat sine alia sui explicatione, absolute dicens, se nolle eligere (per hoc enim non censetur cedere juri suo, nec dicit per hoc, se neque istâ, neque illâ aliâ horâ illius diei velle eligere; hoc namque si diceret, posset minor pars istâ horâ matutinâ procedere ad ele-

ctionem; quatinus & tunc securus adhuc fore; expectare, dicit Pass. num. 23.) cum enim tempus eligendi non exspiraret manè, standum in hoc erit iudicio majoris partis, & ea expectanda erit post prandium, & ad ultimum, post quod non remaneret commoditas eligendi de die, quia non tenetur in isto casu expectare minor pars tempus noctis, utpote incongruum, & contrarium consuetudini. Pass. ibidem.

Quæstio 331. Num tempus præfixum à jure restringi possit?

1. Respondeo primò: in casu necessitatis, ubi propter periculum moræ acceleranda est electio, potest Superior, v. g. Legatus Sedis Apostolicæ in Ecclesiis Cathedralibus, vel Episcopus in Ecclesiis inferioribus sibi subiectis restringere hoc tempus, & cogere Electores, ut etiam secundo mente, vel citius eligant. Laym. de Elect. q. 32. & 96. Pirh. de elect. num. 247.

2. Respondeo secundò: extra casum necessitatis, nullus Superior, nisi solus Papa, adeoque multò minus Præses electionis potest, Electoribus invidis, hoc tempus restringere; quia non potest tollere privilegium à jure, & Pontificibus concessum, juxta reg. juris. 17. in 6. indultum in jure privilegium non est alicui auferendum. Abb. in c. cum veteri. h. t. n. 1. item in cap. cum nobis. ibid. Butr. Laym. & Pirh. ll. cit. Unde convocare potest Præses Electores ad quamcunque diem intra terminum à jure præfixum electioni; sed majore parte vocalium vel ante Congregationem Capituli, vel in eo dissentiente, tenetur ad alium diem intra illud tempus eisdem convocare. Pass. num. 34.

3. Respondeo tertio: potest tamen Præses de consensu majoris partis Capituli terminum illum restringere. Pass. loc. cit. Donat. p. 3. quæst. 6. Peyr. tom. 3. c. 9. num. 16.

4. Respondeo quartò: possunt id ipsum Electores (intellige, dum major eorum pars in hoc consentit, neque opus est ad hoc consensu duorum partium præsentium in Capitulo. Pass. loc. cit. contra Peyr. loc. cit. & alibi.) terminum enim ille statutus est negligentia, ut nimirum ultra eum differre non possint electores electionem, cessante jussu impedimento, relicta tamen iis libertate eligendi infra illud tempus, quodcumque iis visum fuerit, quinimo poterunt id invito etiam Præside. Abb. in c. in causis. h. t. num. 9. Biax. p. 3. c. 4. num. 3. Pass. loc. cit. uude patet, Ordines religiosos non tantum auctoritate à postolica, sed & ordinariâ potuisse per statuta sua hunc terminum abbreviare. Pass. n. 35.

Quæstio 332. An, & qualiter præfixo termino eligendi neglectio devolvatur electio ad Superiorem?

1. Respondeo primò: eo termino ex negligentia permisso elabi sine habita electione, hæc devolvitur ad immediatum Superiorem. c. ne pro defectu. quod & in hoc correxit jus antiquum, v. i. jus tunc electio seu provisio in Ecclesiis Cathedralibus devolvebatur immediate ad Papam, ut constat ex c. cum dilectus. de concess. præb. v. g. in Ecclesia Cathedrali ad Archi Episcopum, modò tamen is aliàs habeat potestatem confirmandi electum (ob negligentiam enim electorum jus eligendi devolvitur non nisi ad eum Superiorem immediatum, qui aliàs habet potestatem confirmandi electum, sive

sive sit Archi-Episcopus, sive Episcopus, sive alius Prelatus, Rebuff. in praxi, tit. de devolutione num. 18. Pirh. ad tit. de Elect. num. 350. citans Abb.) uti adhuc hodie dum Salisburgensi tanquam Metropolitanano subiectos esse aliquot Episcopatus Germaniae, quoad accipiendam ab eo confirmationem testatur Laym. ad cit. c. ne pro defectu. n. 6. dum interim specialiter in Germania jus confirmandi Episcopos electos à Canonicis Cathedralibus sibi reservavit Papa Nicolaus V. in concordatis Germaniae, ad 6. que, si in eorum electione committatur negligentia ultra terminum, ea devolvitur immediate ad Papam, qui dein Superior immediatus intra terminum praefixum aliis ordinariis Electoribus, scilicet intra tres vel sex menses, tenetur providere Ecclesiae, eligendo aliquem ex gremio ejusdem Ecclesiae, si adest, idoneo, aliàs ex alia Ecclesia assumendo idoneum. c. ne pro defectu. Pirh. num. 251. Quòd si hoc negligat, devolvitur provisio ad alium Superiorem, & sic successivè usque deveniatur ad Papam, c. quanquam. h. t. in 6. & Gl. fin. ibid. Clem. unica. de suppl. neglig. & ad cit. c. ne pro defectu. AA. communiter.

2. Quòd si tamen Superior elegerit vel providerit, sed electio vel provisio ab eo facta ex quavis causa fuerit reprobata, vel ab eo provisus noluerit consentire, aut post consensum renunciavit juri suo, mox potestas eligendi revolvitur ad eosdem Electores, & ita quidem, ut integrum iterum tempus, nimirum trium vel sex mensium, iis de novo concedatur. Gl. in c. si electio. h. t. in 6to. Pirh. loc. cit. num. 46. hi enim ob negligentiam eligendi intra tempus statutum privantur electione solum prima & una illa vice. Pirh. loc. cit. Castel. c. 6. n. 7. Pass. cit. c. 13. num. 40. qui etiam num. 41. bene monet, quòd (cum devolutio electionis sit poena lata contra negligentes eligere; non verò contra eligentes defectuose) dum electio, quae de cetero adhuc dici potest canonica ex eo, quòd facta à majore ultra medietatem parte, cassatur tamen ob defectum aliquem in ea commissum, aut ob aliam causam, v. g. ob occultum vitium electi, quòd post factam electionem prius innotescit, ea non devolvatur ad Superiorem; sed spectet ad eosdem Electores de novo eligere, nisi defectus sit talis, ob quem Electores sint jure privati ad eligendum de novo, concessio iis iterum de novo toto tempore (quod idem dicendum, ubi electus non consensit, vel post concursum renunciavit, vel mortuus est ante confirmationem) 3. vel 6. mensium; modò tamen nihil sit factum ab Electoribus in fraudem, veluti si paulò ante trimestre, vel semestre elapsum de industria eligerent aliquem, quem sciunt non consensurum, ut vel sic diutius vacet ecclesia; tunc enim electio spectabit ad Superiorem. c. si electio. Pirh. loc. cit. Secus tamen est, ubi electio evidenter non est electio; v. g. dum quis nominatus est non à majore supra medietatem parte (quòd ipsum factum fuisset, si extranei notorie, & sine ulla tergiversatione non admittendi admissi fuissent, & ratione horum votorum computatorum nominatus quis fuisset etiam à majore parte; ita ut demptis eorum votis, non habuissent majorem partem votorum supra medietatem) tunc enim si electores intra praefixum terminum non progrediantur ad aliam electionem, ea devolvitur ad Superiorem.

* *

Quaestio 333. An electio fieri possit de nocte? nomine noctis; juxta Sigism. dub. 17. n. 1. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. q. 7. Lavor. c. 18. n. 11. Pass. n. 48. &c. intelligendo tempus tenebrarum, in quo sine candela videri non potest?

1. Respondeo primò, ex rationabili causa id fieri posse. Sigism. loc. cit. n. 3. Lavor. loc. cit. Rodriq. tom. 2. q. 52. a. 15. Miran. tom. 2. q. 23. a. 12. Pass. n. 49. citans plures alios.

2. Respondeo secundò: in casu, quo electores in die non concordaverint; unde ex scrutinio nullus nominatus fuerit à majore parte, posse continuari electionem, etiam de nocte, tenent iidem AA. cum aliis apud Pass. n. 54. contrarium sentiente Pirh. loc. cit. n. 253. nimirum electionem inchoatam de die non posse nocte absolvi, sed debere die sequenti perferri, nisi ubi est periculum in mora, Argumento c. in causis. h. t.

3. Respondeo tertio: de cetero sine causa haberi non posse electionem de nocte, saltem ubi servanda est forma scrutini, tenet communior, ita ut licet ea habita de nocte non sit irrita, rescindi tamen possit & irritari per sententiam Judicis, tanquam facta non canonice. Laym. in cit. c. in causis. n. 6. Pirh. loc. cit. cui tamen sententia se assentiri non posse, ait Pass. n. 50. eò quòd neque munita sit lege ullà prohibente eligere de nocte; neque firmà ratione, neque magnopere auctoritate. Non enim primò ex hoc dici posse clandestinam; cum clam fieri verificari nequeat de actu, qui sit coram omnibus interesse habentibus. Felin. in c. consultis. de off. deleg. n. 20. & ita, ut sciri possit ab omnibus, quos lex posse scire decernit. Nec secundò dici posse, requiri solis, & non sufficere lumen candelae ad eligendum per scrutinium secretum; cum in tali electione nihil fiat, quòd ad lumen candelae commodè perferri nequeat; sufficit enim Electoribus ad cognoscendum se invicem, ad numerandum, num omnes adint, ad schedas à singulis seorsim scribendas, ad eas in urnam mittendas; Scrutatoribus verò ad eas recipiendas, legendas, numerandas, quanquam commodius & melius hæc fiant ad lumen solis: Ad hæc in aulis Regum & Congregationibus Ecclesiasticis sæpissimè de nocte tractentur & definiantur optimè, etiam per vota secreta, negotia gravissima: Ac denique Abb. Felin. aliique AA. citati in oppositum loquantur ferè de electione clandestina, qualis non est omnis electio nocturna. vide de hoc Pass. n. 52.

PARAGRAPHVS IX.

De constituendis Scrutatoribus, secreto, & modo scrutini.

Quaestio 334. In genere, quas partes seu actus particulares complectatur forma Electionis per scrutinium?

Respondeo sequentes: Primò scrutinium ipsum seu secretam suffragiorum collectionem, factam per aliquos à Capitulo ad hoc deputatos, qui dicti exinde Scrutatores, quòd aliorum vota exquirant & scrutentur. Secundò scrutini publicationem. Tertiò suffragiorum collationem. Quartò decre-